

Ministryně postavila svůj poradní orgán z vycházejících hvězd české i světové vědy

16.2.2023 - Jan Kocourek | TOP 09

Včera se poprvé sešel nový neformální poradní orgán ministryně pro vědu, výzkum a inovace, Heleny Langšádlové, složený z mladých talentovaných vědkyň a vědců, inovátorek a inovátorů. První ze série plánovaných jednání proběhlo v coworkingovém centru Next Zone, které postavili studenti Smíchovské střední průmyslové školy a gymnázia.

Mezi vybranými vědkyněmi a vědci neformálního poradního orgánu jsou osobnosti, které mají zkušenosti z prestižních světových univerzit a už ve svém mladém věku přispěly k významným vědeckým objevům napříč vědeckými obory či vybudovaly úspěšné firmy. Řada z nich se umístila v žebříčcích Forbes 30 pod 30, nebo získaly prestižní vědecká ocenění Neuron.

Proč skupina vznikla?

Poradní skupina vznikla s cílem přinést vhled juniorních výzkumnic a výzkumníků do českého systému vědy, výzkumu a inovací, s tím, že řada zúčastněných nabídla velmi cenný vhled do systému fungování prestižních zahraničních výzkumných pracovišť a start-upů.

Ministryně Helena Langšádlová je také předsedkyní Rady vlády pro výzkum, vývoj a inovace (RVVI), která je složena z kariérně seniorních vědců a vědkyň. Vznikem nového neformálního poradního orgánu, aktuálně chce nabídnout prostor pro diskuzi i těm kariérně mladším. **„V rámci mé politiky, razím názor, že vnímat potřeby a nápady juniorních vědkyň a vědců je mimořádně důležité. Nechceme-li, aby docházelo k brain-drainu, musíme přesně těmto mladým nadaným lidem nastavit takové podmínky, aby se i z prestižních světových univerzit měli kam vrátit a předávat dál své zkušenosti. Proto si velmi vážím těchto mimořádně talentovaných mladých lidí, kterým není systém české vědy lhostejný, a chtějí přispět ke zlepšení českého výzkumného a inovačního prostředí,“** komentuje Helena Langšádlová.

Inspirací pro tuto aktivitu je fungování pracovní skupiny organizace Youth, Speak Up! na podporu začínajících vědkyň a vědců, která fungovala v Poslanecké sněmovně v letech 2019–2021. Cílem organizace je dostávat důležitá témata mladých lidí do politiky. **“Osvědčil se nám formát spolupráce mezi politiky a političkami a mladou generací. Je skvělé, že určitá část aktuální politické reprezentace dává mladým lidem prostor prosadit svůj názor a nekonvenční myšlenky, jelikož se na ně často ve veřejných politikách zapomíná. Velice si proto vážím aktivity paní ministryně,“** dodává Jana Soukupová, zakladatelka Youth, Speak Up! a ředitelka Kabinetu ministryně Langšádlové

Čím se skupina zabývá?

Skupina bude diskutovat zejména tři hlavní priority ministryně Langšádlové, kterými jsou: rozvoj lidských zdrojů ve vědě, výzkumu a inovacích, transfer technologií a znalostí, zejména vznik spin-offů a start-upů, a podpora excelence. V rámci těchto témat skupina nabízí vhled do různých zahraničních systémů, ale také „insider“ pohled do českého systému z pozice kariérně juniornějších pracovníků a pracovníků. Kromě těchto oblastí však necháváme v rámci diskuzí také tzv. „ring volný“ kdy dáváme prostor pro přemýšlení o vědě, výzkumu a inovacích tzv. out of the box. Pravidelně se skupina bude scházet každý měsíc.

„Založení tohoto poradního orgánu a první schůzku vnímám velmi pozitivně. Široká škála mladých expertů a expertek napříč obory od základního výzkumu, přes start-upy, až po veřejnou správu hned u prvního tématu - posilování excelence - ukázala, jak užitečné je dát prostor mladým lidem při hledání řešení,“ dodává Jan Lukačevič, kosmický inženýr a člen poradního orgánu.

Z prvního jednání vzešla celá řada doporučení, kterými se nyní úřad ministryně bude zabývat. Velká část diskuze se vedla o otevřenosti české vědy, a to jak z hlediska motivace českých výzkumníků získávat zahraniční zkušenosti, tak i schopnosti systému přilákat zahraniční talenty. Skupina doporučuje motivovat k výjezdům na zahraniční stáže již v rámci bakalářského a magisterského studia. Dále jako problém, který brání internacionalizace české vědy, vidí absenci výuky v anglickém jazyce či nekompatibilitu zahraničních titulů s českým systémem, což se mimo jiné jeví jako překážka českých vědců a vědkyň, kteří se chtějí vracet ze zahraničí domů. Celé situaci nepřispívají ani nepružné nostrifikace – tedy uznání zahraničního vysokoškolského vzdělání jako rovnocenného s vysokoškolským vzděláním získaným v České republice. Ani uznávání titulů z takové univerzity jako Cambridge není v českém systému samozřejmost. Proces je často dlouhý a byrokraticky náročný. Skupina také otevřela otázku týkající se nedostatečné administrativní podpory v rámci vyplňování projektových žádostí. Členové a členky jednotně došli k závěru, že vědec nerovná se profesionální byrokrat. Potřebujeme proto kvalitní administrativní zázemí, které vědcům pomůže administrativní nálož projektů zvládnout.

Druhé jednání neformálního poradního orgánu proběhne v 2. polovině měsíce března a bude se především zabývat otázkou lidí ve vědě a výzkumu.

Členy poradní skupiny jsou: Lenka Slavíková, Stanislav Fořt, Jan Lukačevič, Filip Široký, Denis Dudáš, Markéta Klíčová, Hynek Roubík, Zuzana Musilová, Lucie Kalousová, Matěj Bajgar, Lukáš Kolek, Karel Zheng, Kateřina Kovaříková, Jan Čečrdle.

<https://www.top09.cz/co-delame/tiskove-zpravy/ministryne-postavila-svuj-poradni-organ-z-vychazejici-ch-hvezd-ceske-i-svetove-vedy-30487.html?clanek=30487>